

UTKAST 15.6.2020

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av hälso- och sjukvårdslagen och socialvårdslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att hälso- och sjukvårdslagen och socialvårdslagen ändras genom att det i dem tas in bestämmelser om beredskapsplanering inom social- och hälsovården och om skapande av en lägesbild.

De sjukvårdsdistrikt där det finns ett universitetssjukhus ska ges i uppgift att inom sitt eget specialupptagningsområde styra beredskapsplaneringen inom social- och hälsovården i enlighet med riksomfattande enhetliga principer. Det föreslås att det till socialvårdslagen fogas en allmän bestämmelse om beredskapsplanering och förberedelser inom socialvården. Kommunerna inom sjukvårdsdistriktens område ska enligt förslaget utarbeta en gemensam beredskapsplan för socialvården under ledning av den myndighet som svarar för socialvården i den kommun där centralsjukhuset finns. De sjukvårdsdistrikt som är huvudmän för ett universitetssjukhus ska samverka och arbeta utifrån enhetliga principer för att beredskapsplaneringen ska bli en riksomfattande helhet.

Ett sjukvårdsdistrikt som är huvudman för ett universitetssjukhus ska enligt förslaget skapa en lägesbild för hälso- och sjukvården som innehåller information om störningssituationer inom primärvården och den specialiserade sjukvården och om hot om störningssituationer samt om hälso- och sjukvårdssystemets beredskap att svara på olika störningssituationer. Information från lägesbilden ska lämnas ut till social- och hälsovårdsministeriet, till andra sjukvårdsdistrikt som är huvudmän för universitetssjukhus samt till sjukvårdsdistrikten och kommunerna inom specialupptagningsområdet.

Den myndighet som svarar för den kommunala socialvården ska skapa en lägesbild för socialvården som innehåller information om sådana störningar och hot om störningar som äventyrar befolkningens sociala trygghet och välfärd samt genomförandet av socialvården och även information om den kommunala socialvårdens beredskap att svara på störningssituationer. Information från lägesbilden ska lämnas ut till de behöriga myndigheterna.

Det är meningen att social- och hälsovårdsministeriet ska sammanställa den information om lägesbilden inom social- och hälsovården som har tagits fram utifrån enhetliga grunder i regionerna till en riksomfattande lägesbild för social- och hälsovården för att användas av social- och hälsovårdsministeriet och statsledningen.

Statens möjlighet att medverka i upprätthållande av beredskapen och skötsel av exceptionella situationer genom att finansiera verksamheten utvidgas också till socialvårdens verksamhet. Social- och hälsovårdsministeriet ska kunna utse riksomfattande aktörer också för uppgifter inom socialvården.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2021.

Lagförslag

1.

**Lag
om ändring av hälso- och sjukvårdslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) 38 § 1 mom. och
fogas till lagen en ny 42 a § som följer:

38 §

*Regional beredskap för hälso- och sjukvård och statens medverkan i upprätthållande
av beredskapen*

En samkommun för ett sjukvårdsdistrikt ska i samråd med kommunerna inom sitt område besluta om den regionala hälso- och sjukvårdsberedskapen för störningssituationer under normala förhållanden och för undantagsförhållanden. Samkommunen ska dessutom i samråd med kommunerna inom sitt område utarbeta en regional beredskapsplan för hälso- och sjukvård. Beredskapsplanen ska samordnas med den regionala beredskapsplan för socialvården som avses i 33 d § i socialvårdslagen. Kommunen och samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt ska till ett sådant sjukvårdsdistrikt inom sitt specialupptagningsområde där det finns ett universitetssjukhus lämna ut den information om beredskapsplaneringen som är nödvändig för skötseln av de uppgifter som avses i 42 a § 1–3 punkten för styrning av beredskapsplaneringen samt information som beskriver belastningen på servicesystemet, personal- och materialresurserna och stödtjänsternas verksamhet i syfte att skapa och trots sekretessbestämmelserna dela en lägesbild för hälso- och sjukvården. Den information som lämnas ut ska inte innehålla personuppgifter.

42 a §

Uppgifter i samband med beredskap och förberedelser

Ett sjukvårdsdistrikt som är huvudman för ett universitetssjukhus ska inom sitt specialupptagningsområde

- 1) styra beredskapsplaneringen för aktörer inom social- och hälsovården i enlighet med riksomfattande enhetliga principer,
- 2) sammanställa och analysera information om störningssituationer inom hälso- och sjukvården och om hot om störningssituationer,
- 3) skapa och upprätthålla en lägesbild som beskriver beredskapen inom hälso- och sjukvårdssystemet och som innehåller information om servicesystemets funktion och belastning, personal- och materialresurser och stödtjänsternas funktion,

4) trots sekretessbestämmelserna lämna ut den information från lägesbilden som avses i 3 punkten till social- och hälsovårdsministeriet, andra sjukvårdsdistrikt som är huvudmän för universitetssjukhus samt kommunerna och sjukvårdsdistrikten inom sitt specialupptagningsområde för att skapa en lägesbild för dem och för skötseln av deras uppgifter.

Social- och hälsovårdsministeriet skapar i samarbete med de sjukvårdsdistrikt som är huvudmän för ett universitetssjukhus en riksomfattande lägesbild för hälso- och sjukvården.

Social- och hälsovårdsministeriet kan bestämma om arbetsfördelningen mellan de sjukvårdsdistrikt som är huvudmän för ett universitetssjukhus i fråga om de uppgifter som avses i 1 mom.

Denna lag träder i kraft den .

2.

Lag om ändring av socialvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till socialvårdslagen (1301/2014) nya 33 b–33 e § som följer:

33 b §

Uppgifter i samband med beredskap och förberedelser inom socialvården

Den myndighet som svarar för den kommunala socialvården ska genom beredskapsplaner och förberedelser för verksamhet under störningssituationer och undantagsförhållanden och genom andra åtgärder säkerställa att dess uppgifter kan skötas så väl som möjligt också vid störningssituationer under normala förhållanden samt under undantagsförhållanden.

Beredskapsplanerna för socialvården ska samordnas med beredskapsplanerna för övriga kommunala förvaltningar.

33 c §

Att skapa och förmedla en lägesbild

Den myndighet som svarar för den kommunala socialvården ska inom sitt eget område

- 1) sammanställa och analysera information om sådana störningar och hot om störningar som äventyrar befolkningens sociala trygghet och välfärd samt genomförandet av socialvården,
- 2) skapa och uppdatera en lägesbild som beskriver beredskapen inom socialvården och som innehåller information om rådande förhållanden, servicesystemets funktion och belastning, personal- och materialresurser och stödtjänsternas funktion,

- 3) samordna lägesbilden för socialvården med lägesbilden för primärvården,
- 4) trots sekretessbestämmelserna till andra behöriga myndigheter lämna ut den information som avses i 1–3 punkten och som är nödvändig för skötseln av de uppgifter som avses i 33 d §.

Den information som avses i 1 mom. ska inte innehålla personuppgifter.

33 d §

Regional beredskap för socialvård

Kommunerna inom sjukvårdsdistriktens område ska under ledning av socialvårdsmyndigheten i den kommun där centralsjukhuset finns utarbeta en gemensam beredskapsplan för socialvården, i vilken ingår en beskrivning av det förfarande genom vilket den gemensamma lägesbilden skapas, uppdateras och delas. Beredskapsplanen ska samordnas med den regionala beredskapsplanen för hälso- och sjukvården.

I ett sjukvårdsdistrikt som är huvudman för ett universitetssjukhus deltar den ledande myndigheten inom socialvården i den kommun där detta sjukhus finns som sakkunnig inom socialvården i den styrning av beredskapsplaneringen inom social- och hälsovården som avses i 42 a § 1 punkten i hälso- och sjukvårdslagen.

33 e §

Statsens medverkan i upprätthållande av beredskapen

Staten kan medverka i upprätthållandet av den beredskap som behövs inom socialvården och i hanteringen av exceptionella situationer genom att finansiera sådan verksamhet som det av särskilda skäl är ändamålsenligt att finansiera med statsmedel. För verksamheten får social- och hälsovårdsministeriet utse och bemyndiga aktörer på riksnivå.

Denna lag träder i kraft den .